

Ivo Vajgl
Evropski poslanec

Pisarna evropskega poslanca Iva Vajgla
Dunajska cesta 106/C
1000 Ljubljana
<http://ivovajgl.eu/>
m: 041 808 414
e: vajgl.pisarna@gmail.com

PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT
EUROPA-PARLAMENTET EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPEEN PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT
IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT PARLAMENT EUROPEJSKI
PARLAMENTO EUROPEU EURÓPSKY PARLAMENT
EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

Ministrstvo za zdravje
Gospa Milojka Kolar Celarc,
ministrica

Štefanova ulica 5
1000 Ljubljana
e: gp.mz@gov.si

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
Dr. Anja Kopač Mrak,
ministrica

Kotnikova 28
1000 Ljubljana
e: gp.mddsz@gov.si

Bruselj/ Ljubljana, 2. februar 2015

Spoštovani,

dovolite mi, da vas v nadaljevanju opozorim na problematiko, s katero se, po moji oceni, premalo ukvarjamo na sistemski ravni ter zaostajamo v pripravi in izvajanju ukrepov in rešitev, ki bi omogočali celovito obravnavno obolelih z demenco in jim zagotavljali ustrezno raven kakovosti življenja in dostojanstvenega soočanja s posledicami obolezlosti. V Evropski uniji velja demenca za najdražjo bolezen, saj predstavlja višje stroške zdravljenja kot v primeru srčno-žilnih in rakavih obolenj.

Sem podpisnik javnega poziva združenja *Alzheimer Europe* in *član Zavezníštva za demenco v Evropi*, ki poudarjata pomen sprejetja nacionalnih strategij oziroma načrtov za demenco, in vas naprošam, da tej problematiki posvetite ustrezno pozornost.

Zaskrbljujoče je predvsem *naraščanje števila ljudi z demenco* (kamor sodita tudi Alzheimerjeva kot počasi napredujoča demenca in Creutzfeldt - Jakobova bolezen kot napredujoča demenca).

Gre za globalni pojav, s katerim se, enako kot druge države, sooča tudi Slovenija, kar je v tesni korelaciji s staranjem prebivalstva. Po ocenah nevladne organizacije Alzheimer's Disease International (ADI) iz leta 2013 živi na svetu 44 milijonov ljudi, po njihovih napovedih naj bo njihovo število do leta 2050 doseglo kar 135 milijonov obolelih (priloga). Pri tem so posebej ranljive predvsem države z nizkimi dohodki.

Po navedbah doc. dr. Gorazda Bernarda Stokina s Psihiatrične klinike Ljubljana v Sloveniji nimamo zanesljivih podatkov o obolelih z demenco (z izjemo tistih s hitro napredovalno Creutzfeldt - Jakobovo boleznijo), po podatkih avstrijskih (!) ustanov pa naj bi bilo v Sloveniji obolelih z demenco okoli 35.000 oseb, žal, celovitega registra o demenci še vedno nimamo.

Omenjeni opozarja tudi na skromno in neustrezno število zdravnikov in zdravstvenih delavcev, ki bi bili posebej usposobljeni za delo z obolelimi z demenco. Pri nas nimamo geriatrov, zato je medicinska obravnava obolelih z demenco prepuščena psihiatrom in nevrologom, ki jih v Sloveniji primanjkuje. Te težave, poleg nekaterih drugih, verjetno vodijo v razmeroma nizko število odkritih primerov bolnikov v zelo zgodnjih fazah obolenosti.

Poleg medicinskega je pri vprašanju obravnave in položaja obolelih z demenco pomemben vsaj še en vidik, namreč socialni. Bolezen ne prizadene le obolelih, temveč tudi njihove svojce in bližnje, zato sta ključnega pomena javna zaznava problema in osveščenost javnosti o tem problemu. Ker demenca bistveno vpliva oziroma poslabša posameznikovo sposobnost samostojnega življenja, je ob navedenih vsaj tako pomembno tudi vprašanje, kako je za obolele z demenco poskrbljeno v domovih za starejše in drugih oblikah institucionalne in izven-institucionalnega varstva.

Stroka in nevladne organizacije opozarjajo, da je treba demenco obravnavati celostno in se na izzive, ki se bodo v zvezi s tem v povezavi s staranjem prebivalstva v prihodnje še poglobljali, pripraviti premišljeno, strokovno in strateško.

Po javno dostopnih informacijah je bila na ministrstvu za zdravje že pred časom ustanovljena delovna skupina strokovnjakov in predstavnikov nevladnih organizacij, ki je sodelovala pri oblikovanju smernic za pripravo nacionalnega načrta oziroma strategije o demenci, ki so bile sprejete leta 2013. Predvidevam, da so pristojni organi na ministrstvih s tem dokumentom seznanjeni in da nadaljujejo priprave na sprejetje nacionalnega dokumenta o demenci, ki bi zajel različna področja obravnave in nabore podpornih in drugih ukrepov – od diagnostike in medicinske obravnave, do različnih oblik oskrbe obolelih in podpore svojcem.

Pozivam vas, da zagotovite, da bo nacionalni načrt o demenci čim prej sprejet, in vam predlagam, da v zvezi s tem pravočasno spodbudite široko javno razpravo, saj lahko stroka in nevladne organizacije pomembno prispevajo h kakovosti in konsenzualnosti oziroma legitimnosti končnega dokumenta nacionalne strategije. Pri tem sem po svojih močeh pripravljen tudi sam pomagati.

Lep pozdrav.

Ivo Vajgl

Priloga:

ADI, „Policy Brief for Heads of Government; The Global Impact of Dementia 2013–2050“, 2013

V vednost:

- ge. Benki Pulko,
- „Spominčici, Slovenskemu združenju za pomoč pri demenci; Alzheimer Slovenija“,
- odboru Državnega zbora za zdravstvo,
- Kabinetu predsednika Vlade RS.